

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 3T/200/2009
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5709011663
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Rošak
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2015:5709011663.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Martine v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Rošaka a prísediacich Oľgy Trúchlej a Eleny Babušikovej na hlavnom pojednávaní konanom dňa 09.06.2015 takto

r o z h o d o l :

obžalovaný

D. H., nar. XX.XX.XXXX v E., trvale bytom Ž. Č.. XXX, okres

E., toho času v ÚVV Žilina,

s a o d s u d z u j e

za zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. a/, b/ Tr. zák., za zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. a/, b/ Tr. zák. a za zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zák., za ktoré bol uznaný vinným rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 3T/200/2009 zo dňa 10.10.2011, právoplatný dňa 21.03.2012 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 2To/14/2012 z 21.03.2012 a v spojení s uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 3Nt/32/2014 zo dňa 05.03.2015, právoplatný dňa 05.03.2015, ktorým bola povolená obnova konania v prospech odsúdeného vo výroku o uloženom treste.

Podľa § 199 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, § 41 ods. 2 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. obžalovaného na výkon trestu zaraďuje do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Martin pod sp. zn. 2 Pv 395/2009 podala dňa 03.12.2009 tunajšiemu súdu obžalobu proti obvinenému D. H., stíhanému pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2, písm. a/,b/ Tr. zák., zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2, písm. a/,b/ Tr. zákona a pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zák., ktorých sa mal dopustiť skutkami uvedenými v podanej obžalobe.

Senát Okresného súdu v Martine dňa 10.10.2011 vyhlásil rozsudok, ktorým obž. D. H. uznal vinným zo zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2, písm. a/,b/ Tr. zák., zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2, písm. a/,b/ Tr. zákona a zo zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods.

1 Tr. zák. a uložil mu úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 13 rokov a 6 mesiacov so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Odvolanie obžalovaného Krajský súd v Žiline uznesením sp. zn. 2To/14/2012 zo dňa 21.03.2012 zamietol a týmto rozsudok okresného súdu nadobudol právoplatnosť 21.03.2012. Uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 3Nt/32/2014 zo dňa 05.03.2015, právoplatný dňa 05.03.2015, bola povolená obnova konania v prospech odsúdeného vo výroku o uloženom treste v trestnej veci vedenej na Okresnom súde v Martine pod sp. zn. 3T/200/2009, a to s poukazom na zrušenie časti tzv. asperačnej zásady Nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. PL.ÚS 106/2011 zo dňa 28.11.2012.

Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 09.06.2015 preto súd vykonal dokazovanie len vo vzťahu k výroku o treste, a to postupom podľa § 269 Tr. por. prečítal listinné dôkazy - hodnotenie obžalovaného vo výkone väzby a trestu, lustráciu v evidencii priestupkov a odpis z registra trestov - potrebné pre rozhodnutie súdu o vyššie uvedenom výroku.

Podľa § 278 ods. 2 Tr. por. súd pri rozhodovaní prihliadol len na skutočnosti, ktoré boli na hlavnom pojednávaní prebrané a opieral sa o dôkazy, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané. Súd v zmysle § 2 ods. 10, 11, 12 Tr. por. postupoval tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na jeho rozhodnutie, pričom súd hodnotil dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán. Súd pri svojom rozhodovaní rovnakou starostlivosťou objasňoval okolnosti svedčiace proti obžalovanému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech.

Pri úvahách o druhu trestu a jeho výmery u obžalovaného súd prihliadol na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prítlačujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy, pričom vychádzal zo zásady, že trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jeho blízke osoby, má mu zabrániť v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvoriť podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život.

K trestu uloženému obžalovanému sa súdu žiada uviesť nasledovné:

Trest je opatrením štátneho donútenia, ktoré v mene štátu, na základe a v medziach zákona ukladajú v predpísanom konaní na to povolané súdy páchatel'ovi za spáchaný trestný čin. V tejto definícii je vyjadrená zásada „nulla poena sine lege, sine cimine, sine iudicio“. Trest ako právny následok trestného činu môže priamo postihnúť len páchatel'a trestného činu (zásada personalnosti trestu), tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu (§ 34 ods. 3 Tr. zák.).

Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatel'om trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabráneniu v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu - rehabilitácia), a jednak aj voči ďalším členom spoločnosti - potencionalným páchatel'om, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti).

Ochrana spoločnosti sa teda uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia (represie) a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou.

Ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov, vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých občanov, robí z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Trest pritom nesmie byť prostriedkom na riešenie iných spoločenských problémov. Preto Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatel'mi.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potencionalných páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že páchaním trestnej činnosti sa posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú

a podmieniajú. Disproporcia medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu tak na páchatela trestného činu ako i na ostatných členov spoločnosti.

Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. V treste je teda obsiahnuté aj spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatela a jeho činu, a to tak právne, ako aj etické.

Súd pri svojom rozhodovaní ohľadom uloženia trestu obžalovanému zobral do úvahy fakt, že u obžalovaného nezistil poľahčujúce a ani priťažujúce okolnosti. Z dôvodu nutnosti použiť u obžalovaného takzvanú asperačnú zásadu (ďalej podrobne uvedenú), súd obžalovanému nemohol pričítať priťažujúcu okolnosť uvedenú v § 37 písm. h) Tr. zákona - spáchanie viac trestných činov, čo vylučuje ustanovenie § 38 ods. 1 Tr. zákona, nakoľko tá istá okolnosť - spáchanie dvoch trestných činov - by bola obžalovanému pričítaná dvakrát. Obžalovaný spáchal viac trestných činov samostatnými skutkami a tieto boli zločinní, preto súd musel pri ukladaní trestu obžalovanému použiť takzvanú asperačnú zásadu uvedenú v § 41 ods. 2 Tr. zákona a zvyšovať tak hornú hranicu najprísnejšieho trestného činu o jednu tretinu, v tomto konkrétnom prípade - zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2, písm. a/,b/ Tr. zákona. V zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení súd bol povinný obžalovanému ukladať trest odňatia slobody úhrnný (nakoľko spáchal viac trestných činov) v rozpätí zákonnej sadzby od 7 rokov až na 20 rokov.

Obžalovaný bol doposiaľ trikrát súdne trestaný, avšak hľadá sa na neho akoby nebol odsúdený, bol dvakrát potrestaný za spáchanie priestupkov, pre porušenie pravidiel cestnej premávky. Počas výkonu trestu v Ústave na výkon trestu Košice- Šaca bolo zaznamenané len jedno jeho porušenie ústavného poriadku výkonu trestu - byť ustrojený a dbať o svoj zovňajšok podľa určený vzorov a noriem. Počas výkonu väzby nebol disciplinárne odmenený ani disciplinárne potrestaný, povinnosti z ústavného poriadku výkonu väzby si zatiaľ plní, k ostatným obvineným sa správa slušne, k príslušníkom Zboru väzenskej a justičnej stráže sa doposiaľ správal na požadovanej úrovni.

Súdu neunikol ani postoj samotného obžalovaného k trestnej činnosti, za ktorú bol právoplatne uznaný vinným, nakoľko v práve posledného slova obžalovaný sa opýtal súdu, že on si má pýtať trest za niečo, čo on nespravil.

V neposlednom rade pri úvahách súdu o druhu trestu a jeho výmery u obžalovaného, súd prihliadol na spôsob spáchania činov obžalovaným, ktorý sa predmetnej trestnej činnosti dopúšťal po dlhšiu dobu ako i na následok jeho protiprávneho konania - u poškodených A. H. a P. H. znalkyňa zistila stopy psychickej traumatizácie, ktorá je vyjadrená v stredne ťažkej miere (č.l. 118,125 spisu), čo uviedol prvostupňový súd vo svojom rozsudku zo dňa 10.10.2011 (č.l. 283 spisu).

Súd dospel k záveru, že na nápravu obžalovaného v rámci individuálnej ako aj generálnej prevencie je nevyhnutné pôsobiť represívne, a to uložením úhrnného (nakoľko obžalovaný spáchal viac trestných činov) nepodmienečného trestu odňatia slobody, ktorý bol súdom stanovený v dolnej polovici upravenej trestnej sadzby v zmysle asperačnej zásady, t.j. vo výmere 12 rokov.

Vzhľadom k tomu, že obžalovaný pred spáchaním predmetných zločinov nebol v posledných desiatich rokoch vo výkone trestu odňatia slobody pre spáchanie úmyselnej trestnej činnosti, súd ho podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. na výkon uloženého úhrnného nepodmienečného trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Súd je toho názoru, že takto stanovený druh trestu a jeho výmera zabezpečí nápravu obžalovaného / prvok individuálnej prevencie/ a zároveň bude pôsobiť aj voči ostatným občanom - potenciálnym páchatelom /prvok generálnej prevencie/, aby sa nedopustili obdobného protiprávneho konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie prostredníctvom tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Žiline v lehote do 15 dní od oznámenia rozsudku. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku. Rozsudok môže odvolaním napadnúť prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku, obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo dotýka, poškodený pre nesprávnosť

výroku o náhrade škody a zúčastnená osoba, pre nesprávnosť výroku o zhabaní vecí. Osoba oprávnená podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku, môže ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, a toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny, alebo že chýba. V neprospech obžalovaného môže rozsudok napadnúť odvolaním prokurátor, len čo do povinnosti na náhradu škody má toto právo aj poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody. V prospech obžalovaného môžu rozsudok odvolaním napadnúť okrem obžalovaného a prokurátora i príbuzní obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh. Prokurátor môže tak urobiť i proti vôli obžalovaného. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony, alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môže i proti vôli obžalovaného za neho v jeho prospech odvolanie podať aj jeho zákonný zástupca alebo jeho obhajca. V písomnom podanom odvolaní treba uviesť, proti ktorým výrokom odvolanie smeruje, a či smeruje aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Odvolanie prokurátora, odvolanie, ktoré podáva za obžalovaného jeho obhajca ako aj odvolanie, ktoré podáva za poškodeného alebo zúčastnenú osobu ich splnomocnenec, musí byť zároveň odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozsudok napáda a aké chyby sa vytýkajú rozsudku alebo konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Po vyhlásení rozsudku sa môže oprávnená osoba odvolania výslovne vzdať. Osoba, ktorá odvolanie podala môže ho výslovným vyhlásením vziať späť a to až do doby, než sa odvolací súd odoberie na záverečnú poradu. Odvolanie prokurátora môže vziať späť i nadriadený prokurátor.